

عنوان مقاله:

تناوب مفعول - موضوع حرف اضافه ای در زبان فارسی

محل انتشار:

مجله زبان فارسی و گویش های ایرانی، دوره 4، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

زهرا قانع - دانشجوی دکتری زبان شناسی همگانی، دانشگاه اصفهان

والی رضایی - دانشیار زبان شناسی همگانی، دانشگاه اصفهان

رضوان متولیان نایینی - استادیار زبان شناسی همگانی، دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

به بازنمایی های متفاوت مفعول به عنوان یک موضوع فعلی «تناوب مفعولی» گفته می شود. تناوب مفعولی مطالعه شده در این مقاله رابطه بین دو ساخت نحوی از یک فعل است که در آن مشارک دوم در یک ساخت در نقش مفعول مستقیم و ساخت دیگر در نقش موضوع حرف اضافه ای ظهور می یابد. افعال زیادی در زبان فارسی دارای این نوع تناوب هستند که از بارزترین آنها فعل های مصرفی، ادراکی، اشتیاقی و تماسی است. در این جستار به توصیف تناوب مفعولی در ساخت این فعل ها از دیدگاه دستور نقش و ارجاع می پردازیم و عوامل معنایی موثر بر این تناوب را تبیین می کنیم. داده های مرتبط از پیکره وابستگی نحوی زبان فارسی، مکالمات گونه گفتاری فارسی معیار و متن سخنرانی ها یا برنامه های تلویزیونی استخراج شده و در چارچوب این نظریه بررسی می شود. این مطالعه نشان می دهد که ساخت تناوب مفعولی در زبان فارسی انتخاب بین یک موضوع فرانتش و یک موضوع غیرفرانتش است و به نمود فعل و (نا) مشخص بودن مشارک دوم بستگی دارد.

کلمات کلیدی:

تناوب مفعول - موضوع حرف اضافه ای، دستور نقش و ارجاع، فرانتش، غیرفرانتش

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1990087>

